ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

— Ἀπὸ ὅλα τὰ πλάσματα τῆς Δημιουργίας, ἡ γυναῖκα εἶνε ἐκείνη ποὺ ἀγαπᾶ κι' ἀγαπιέται περισσότερο.

— Ἡ γυναῖκες ἐγεννήθηκαν γιὰ νὰ μᾶς παρηγοροῦν, κι' ἐμεῖς γιὰ νὰ τὶς προστατεύουμε.

— Μιὰ γυναῖκα ποὺ ἐγκαταλείπεται, κάνει βέβαια πολὺ λίγο θόρυβο, ἀλλὰ δὲν παρηγορίεται εὔκολα κατόπιν.

— Ἡ εὐτυχία τῶν ἀνδρῶν, ὁπωσδήποτε κι' ἂν τὴν πάρη κανείς, ἐξαρτᾶται πάντα ἀπ' τὶς γυναῖκες.

— Στὴν ἐλευθεριάνη, ὁ ἄνδρας δίνει μονάχα τὸ χρυσάφι του, ἐνῶ ἡ γυναῖκα προσθέτει καὶ τὴν καρδιά της.

— Δὲν ὑπάρχει θλῖψις ποὺ νὰ μὴν ξέρη νὰ τὴν παρηγορήση ἡ γυναῖκα.

— Ἡ γυναῖκα δὲν ἀναπνέει, παρὰ γιὰ ν' ἀγαπᾶ.

— Λίχως τὴ γυναῖκα, ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς θᾶταν χωρὶς βοήθεια, τὸ τέλος της χωρὶς παρηγοριὰ καὶ τὸ πέρασμά της χωρὶς εὐχαριστησι.

— Ὁ ἥλιος καὶ ἡ γυναῖκα εἶνε οἱ δυὸ κυρίαρχοι τοῦ κόσμου. Ὁ πρῶτος μᾶς δίνει τὶς ἡμέρες καὶ ἡ δεύτερη μᾶς τὶς ὠμορφαίνει.

— Ἡ γυναῖκα εἶνε ἡ τελευταία λέξις τοῦ Δημιουργοῦ.

— Ἡ φύσις δίδαξε τὴ γυναῖκα νὰ εἶνε ὡραία ἄμα μπορεῖ, σοφὴ ἄμα θέλει κι' ἐνάρετη ἄμα εἶνε ἀνάγκη.

— Μιὰ γυναῖκα ποὺ ἔχει πνεῦμα, ἀλλὰ δὲν εἶνε πειὰ ὡραία, μοιάζει μ' ἕνα λουλοῦδι ποὺ ἔχασε τὸ χρῶμα του, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν εὐωδιά του.

— Μιὰ καλὴ γυναῖκα, δὲν εἶνε ποτὲ ἄσχημη.

— Ἡ ὡραία γυναῖκα ἀρέσει στὸ βλέμμα, ἡ ἐνάρετη στὴν καρδιά. Ἡ πρώτη εἶνε σπαλίδι, ἡ δεύτερη θησαυρός.

— Ἡ γυναῖκα εἶνε ἕνα μεγάλο παιδί, ποὺ τὸ διασκεδάζουν μὲ παιχνίδια, τὸ ἀποκοιμίζουν μὲ ἐπαίνους καὶ τὸ ξεγελοῦνε μὲ ὑποσχέσεις.

— Ἡ καρδιὰ τῆς γυναίκας κάποτε εἶνε μπρούτζινη καὶ κάποτε κέρινη.

— Τὶς ὡραῖες γυναῖκες τὶς ἀγαποῦμε γιὰ τὴ γοητεία τους, τὶς ἄσχημες ἀπὸ συμφέρον καὶ τὶς ἐνάρετες γιὰ τὴν ἀρετή τους.

— Τὰ δάκρυα εἶνε τὸ ὕστατο καταφύγιο τῶν γυναικῶν.

πρῶτο διάλειμμα λοιπόν, ἀντὶ ν' ἀνέβη στὰ παρασκήνια, ἔμεινε καθισμένος στὸ σκαμνάκι του, μπροστὰ στὸ πιάνο. Ἔξαφνα ἄρχισαν νὰ πέφτουν γύρω του ἀπὸ διάφορα σημεῖα τοῦ ὑπερώου κοτσάνια ἀπὸ λάχανα, καρότα, πατάτες !... Σὲ κάποια στιγμή, μάλιστα, ἕνα πορτοκάλι σάπιο τὸν χτύπησε κατάμουτρα !....

Τὸ τί ἔγινε κατόπιν δὲν περιγράφεται. Πανδαιμόνιο ἄγριο, τρομερό, πρωτοφανές...

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ μουσουργὸς ἔφυγε ἀπ' τὴ Ρώμη καὶ ξαναγύρισε στὴ Νεάπολι, συντριμμένος ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς. Δὲν εἶχε πεντάρα. Εὐτυχῶς τὸν συνώδευε κάποια εὔπορη μακρινὴ συγγενής του, ἡ ὁποία εἶχε ἔρθει ἀπ' τὴ γεννέτειρά του καὶ ἡ ὁποία τὸν παραστάθηκε καὶ τὸν ἐβοήθησε ὅσο μπόρεσε. Μαζὺ μ' αὐτὴν ὁ Περγκολέζε ἀποτραβήχτηκε στὸ παραθαλάσσιο χωριὸ Ποτσουόλι.

Ἡ ἀρρώστεια του, ἡ ἀπαισία φθίσις, εἶχε φτάσει πειὰ στὸ τελευταῖο της στάδιο. Ὡστόσο, ὁ καλλιτέχνης δὲν ἔπαψε νὰ ἐργάζεται. Κάποιο θρησκευτικὸ σωματεῖο τοῦ εἶχε παραγγείλει νὰ συνθέση ἕνα τροπάριο γιὰ τὴν Παρθένο τῶν Πόνων. Τοῦ ἔδωσαν μάλιστα καὶ δέκα δοκιμάτα προκαταβολή.

Κι' ὁ δυστυχισμένος μουσουργός, παρὰ τὸν συνεχῆ πυρετὸ ποὺ τὸν ἐφλόγιζε καὶ τὴν ἐξάντλησι ποὺ γινόταν ὁλοένα καὶ μεγαλείτερη, ἄλλοτε καθισμένος σ' ἕναν καναπὲ κι' ἄλλοτε ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι του, μὲ χέρι τρεμάμενο ἀπ' τὴν ἀδυναμία, καιόμενος ἀπ' τὸν πυρετό, ἔγραφε τὶς νότες τῆς παθητικῆς μελωδίας, τὴν ὁποία τοῦ εἶχαν παραγγείλει καὶ ἡ ὁποία ἦταν τὸ κύκνειον ἆσμα του. Ἕνα γλυκὸ ἀνοιξιάτικο ἀπόγευμα, ἐκεῖ ποὺ ἔγραφε, τὰ χέρια του ἔπεσαν ἐξαφνα κάτω ἄτονα, τὸ χαρτὶ μὲ τὶς νότες κύλησε στὸ πάτωμα, τὸ κεφάλι του ἔγειρε πρὸς τὸ στῆθος καὶ τὰ μάτια του ἔκλεισαν γιὰ πάντα. Ἔτσι πέθανε, φτωχός, ἄρρωστος κι' ἐλεεινός, σὲ ἡλικία εἰκοσιὲξ μόλις ἐτῶν, ὁ Τζιοβάννι Μπατίστα Περγκολέζε, τὸν ὁποῖο δικαίως ὠνόμασαν «Ραφαὴλο τῆς Μουσικῆς».

Ἐτάφη στὸ μικρὸ νεκροταφεῖο τῆς κωμοπόλεως, στὸ διαμέρισμα τῶν φτωχῶν, σὲ μιὰ ἥσυχη καὶ γλυκοσμένη γωνία...

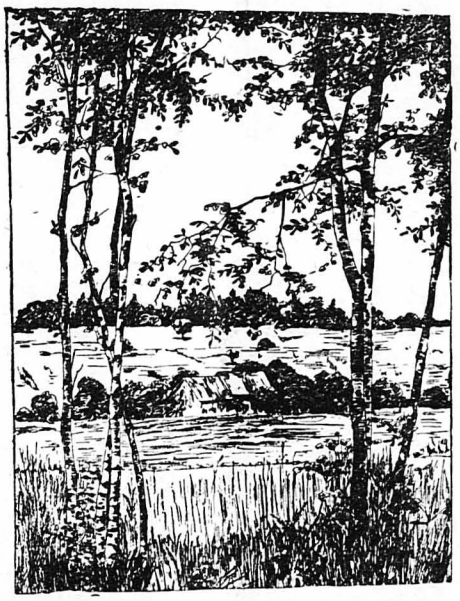

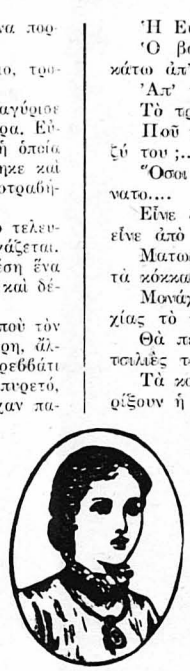

ΞΕΝΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ — ΤΟΥ ΤΙΜΚΟΒΣΚΙ

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Ἐκεῖ κάτω, στὰ πόδια ἑνὸς βουνοῦ, εἶνε ἕνας βάλτος νεκρωμένος. Ἀπλώνεται πολὺ μακρυά, τὰ μάτια δὲν μποροῦνε νὰ τὸν φτάσουν καὶ δὲν τὸν ξεχωρίζουν ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ ὁρίζοντος...

Μονάχα μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, μέσα σὰ βουβὰ καὶ σκοτεινὰ μεσάνυχτα, ζωντανεύει ὁ βάλτος ὁ νεκρός. Μικρὲς φλόγες ξεπετιοῦνται τότε δῶ κι' ἐκεῖ, ἀκούγεται μιὰ ὑπόκωφη βοὴ ἑνὸς ἀμέτρητου πλήθους, ἠφώνεται ἕνα ἀπαίσιο μουρμουρητό. Κι' ὁ βάλτος καρτερεῖ καὶ περιμένει....

Πάνω σὲ μιὰ στενὴ λουρίδα, κάτω ἀπὸ τὸ θεόρατο βουνό, εἶνε στρωμένα σίδερα κι' ἔχουν σκουριάσει ἀπὸ τὴν πολυκαιρία...

Μονάχα μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, περνάει ἐπάνω ἀπὸ τὰ σίδερα τὸ τραῖνο τῆς Εὐτυχίας....

Ἀπὸ ποῦ ἔρχεται ;.... Ποῦ πηγαίνει ;.... Κανένας δὲν τὸ ξέρει....

Ἀπὸ μέρη μακρυσμένα, ἀπὸ γωνιές λησμονημένες ξεκινοῦνε κι' ἔρχονται ἄνθρωποι, ἄνθρωποι λογῆς—λογῆς....

Καὶ ὅλοι καρτεροῦν τὸ τραῖνο τῆς Εὐτυχίας...

Ποιὸς θὰ μπορέση ν' ἀνεβῆ σ' αὐτό, νὰ φύγη μαζύ του ;...

Ἕνα βῆμα νὰ κάμουν, καὶ θὰ πέσουν στὸ γκρεμό. Μιὰ στιγμὴ νὰ περάση, καὶ θὰ τοὺς καταπιῆ ὁ βάλτος....

Ὁ βάλτος θὰ λαχανιάση τότε ἀπὸ εὐχαρίστησι καὶ τὸ χάχανό του θὰ μεταδοθῆ σὲ ὅλους ὅσους θ' ἀπομείνουν....

Νά, τώρα λάμπουν δυὸ ἀστραπές, δυὸ μάτια...

Ἔρχεται.... ἔρχεται....

Φαίνεται ἀπὸ μακριὰ τῆς Εὐτυχίας τὸ τραῖνο...

Σὰν νάναι χρυσάφι, ἀστράφτουν οἱ τροχοί του...

Σὰν νάναι ἀπὸ διαμάντια, φέγγει ἡ καπνοδόχος του....

Σὰν νάναι εὐθυμη μουσική, ἀκούγεται τὸ σφύριγμά του...

Ὅλοι κρατοῦνε τὴν ἀναπνοή τους καὶ περιμένουν μ' ἀγωνία. Δὲν βλέπουν πειὰ τίποτε γύρω τους, οὔτε τοὺς γειτόνους των ποὺ ἔπεσαν ἀπὸ τὸ γκρεμὸ καὶ ποὺ χώνονται μέσα στὸ βάλτο....

Σὰν παραδείσου ὅραμα φαίνεται μπρὸς στὰ μάτια τους ὁ σαπισμένος βάλτος...

Οἱ τροχοὶ τρίζουν ἀπὸ κοντά. Τὸ τέρας ζυγώνει πρὸς τὸ πλῆθος ποὺχει μαζευτεῖ...

Νά, γίνονται κομμάτια τὰ κόκκαλα ὅσων ἔπεσαν ἀπὸ τὸ γκρεμό. Θαρρεῖς πὼς ἐφύσηξε ἕνας ἀγέρας, γεμᾶτος ἀνθρώπινες κραυγὲς καὶ μοιρολόγια...

Ἡ Εὐτυχία προχωρεῖ ἐπάνω στὰ κουφάρια τῶν δυστυχισμένων...

Ὁ βάλτος βούξε μονομιᾶς, καταπίνοντας ὅλους ὅσους ἔπεσαν κάτω ἀπ' τὸ γκρεμό... Ὁ βάλτος λαχανιάζει....

Ἀπ' τοὺς νεκροὺς δὲν μένει παρὰ ὁ ἀναστεναγμός...

Τὸ τραῖνο φεύγει καὶ φεύγει μακρυά...

Ποῦ τάχα νὰ πηγαίνη ; Ποιὸς βρίσκεται μέσα καὶ προχωρεῖ μαζύ του ;... Κανένας δὲν τὸ ξέρει !..

Ὅσοι πήγανε κοντὰ στὸ τραῖνο τῆς Εὐτυχίας, βρήκανε τὸ θάνατο....

Εἶνε σκεπασμένο ὁλόκληρο ἀπὸ πιτσιλιές. Κι' ἡ πιτσιλιὲς αὐτὲς εἶνε ἀπὸ αἷμα ἀνθρώπινο....

Ματωμένοι γυρίζουν οἱ τροχοὶ καὶ προχωροῦν. Ἀσπρίζουν πειὰ τὰ κόκκαλα τῶν πατημένων. Φεύγει μακρυὰ ἡ Εὐτυχία σὰν στιγμή...

Μονάχα μιὰ φορὰ τὸ χρόνο περνᾶ ἀπὸ κεῖνη τὴ μεριὰ τῆς Εὐτυχίας τὸ τραῖνο...

Θὰ περάση καιρὸς καὶ θὰ στεγνώσουν ἐπάνω σιτὰ σίδερα ἡ πιτσιλιὲς τοῦ αἵματος...

Τὰ κοριὰ τῶν ἀφανισμένων θὰ γίνουν φαΐ γιὰ τὰ ὄρνια, θὰ τὰ ρίξουν ἡ βροχὲς στὸ βάλτο, θὰ τὰ σκορπίσουν ἡ μπόρες κι' ἡ νεροποντές....

Καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἦχο τῶν κρυσταλλένιων πατηριῶν, τὴ μέρα τῆς Πρωτοχρονιᾶς, μέσα στὴν εὔθυμη κουβέντα, ὁλόχρυση καὶ μ' ὅλη τὴ θαμπωτική της ὠμορφιά, θὰ φανῆ ξαφνικὰ ἡ Εὐτυχία....

Δὲν θὰ φαίνονται ἐπάνω της αἵματα καὶ κανένας δὲν θὰ ξέρη πὼς ὥσπου νὰ φτάση ἐκεῖ, περνάει πάνω ἀπὸ κορμιὰ δυστυχισμένων ἀδερφῶν καὶ ἄμοιρων φίλων...

Μονάχα μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, κατὰ τὰ βουβὰ καὶ σκοτεινὰ μεσάνυχτα, περνάει ἀπ' τὸν γκρεμό, στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ, τὸ ματωμένο τραῖνο τῆς Εὐτυχίας καὶ κανένας, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὸ προφτάση....